

DEBRÉCZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 300.—

BZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Demarkációs képtelenségek

Előre láttuk, hogy amint az ország ébredezni kezd a veszített háború, a két forradalomnak nevezett felfordulás és az ellenséges megszállás által okozott dermedtségéből és megindul a gazdasági termelő tevékenység, az ugynevezett demarkációs vonalak mentén ki fognak derülni azok a szörnyűségek, amelyek sok tízezer négyszögkilométernyi területen kínos küzködésbe teszik a magyar honpolgárok életét és lehetetlenné nemcsak a haszonnal járó gazdálkodást, hanem az egész megélhetést is. Legelőbb a román demarkációs vonal mentén támadt kelevények fakadtak ki és a román kormány nagy kegyesen hozzájárult ahhoz, hogy mindenféle zaklató ellenőrzés mellett a demarkációs vonal mentén a gazdák hozzáférhessenek földjeikhez. A termést, persze, ott kell hagyni a románok kezén. Az ilyen zsákmányolást Románia végre tudja hajtani, mert hiszen hadseregét nem arra használja fel, hogy az orosz bolsevisták ellen küzdjön, hanem sürgősebb neki azoknak a magyar vidékeknek kifosztása, ahová csapatai el tudtak jutni.

A szerbek is azt tartják fontosnak, hogy július végén menjenek ki az országrabló béketervezet ellenére is megszállva tartott területekről, mert hiszen ez az ő javukra több százezer hold termését jelenti. Legújabbán a cseh demarkációs vonalról is olyan hírek jönnek, hogy a győri, mosoni községek nem tudnak hozzájutni a Duna másik, a csehék által megszállott partján levő földbirtokukra, a csallókőziek pedig a magyar parton levő erdeikbe. Tehát tárgyalásokra van szükség. A huszadik században, amelyet egy előrehaladott civilizáció és kiépített jogbiztonság korának neveztek valaha, nemzetközi tárgyalások kellene ahhoz, hogy valaki a saját birtokához hozzájusson és használhassa. Semmisen úti rá jobban a rablás bélyegét az egész megszállási üzletre, mint ez. A nemzetközi jog szerint államok viselnek háborút államok ellen, ebben az esetben azonban román, cseh és szerb hatalmasságok magyarországi birtokokok magántulajdona ellen. Bajos lesz ennek az ugynevezett megszállásnak ezt a közönséges büntett jellegét bármiféle történeti írásnak is megváltoztatni.

Egy országnak ezeréves gazdasági összeforradását nem lehet a papírosan szétszabdálni. Erre nincs elég ereje kis szomszédainknak, de még hatalmas pártfogóinknak sem. Pláne, ha ez a pártfogás is csak olyan kétséges valami, mint a mostani. Egészen hiába fogják megpróbálni az ugynevezett határmegállapító bizottságok továbbtolni az országot

felszabdáló vonalakat. Ujabb, meg újabb gazdasági képtelenségekbe fognak ütközni. Hol egy községi határt, hol egy vízszabályozó társulatot, hol egy szövetkezeti vagy másféle ilyen gazdasági alakulást kell keresztülvágni. Mégis csak vissza kell tenni ezeket a vonalakat azokra a határookra, amik-

kel az ország a háború előtt ezer esztendőn át birt. Nem hisszük, hogy lenne már a világon olyan nép, amelynek elég tág a lelkiismerete arra, hogy a szóbanlevő demarkációs képtelenségeket hosszabb időn át elviselhesse. A bűntudat és lelkiismeretfurdalás is eszelekvő tényezővé válhatik.

Tárgyalnak a pártok fuziójáról Közös értekezlet Bethlen gróf elnöklésével

Budapest, július 9. A kisgazdák és földmivesszárú párt tagjai ma délután értekezletre ültek össze, hogy eldöntsék: elfogadják-e a Bethlen-féle egységes párt tervét, vagy pedig ragaszkodjanak-e a tegnapi állásfoglalásukhoz. Eszerint az állásfoglalás szerint *kivánják a három párt fuzióját, még pedig akképen, hogy a másik két párt belép a kisgazdapártba, amely azután ennek megfélemlően módosítja nevét és a párt kereteit.*

Az értekezlet délután fél 3 órakor ért véget, de végleges határozat nélkül. Kiküldtek egy öt tagú bizottságot, mely a keresztény nemzeti egyesülés pártjának öt tagú bizottságával fog összejutni és a felmerült módosításokat

meg fogja állapítani, amely mellett a fuzió megtörténhetik. A kisgazdák részéről minden további lépésnek előfeltétele az, hogy a királyság kérdését egyelőre ki kell kapcsolni és hogy a kormányzónak megadják a korlátlan házfelosztási jogot, de ezt sorrendben meg kell előznie a földbirtokreformnak és az új választójogi törvény megalkotásának.

A mai napon közös értekezletre lesz a három pártnak Bethlen István gróf elnöklésével és ezen elvállik Bethlen vállalkozásának a sorsa. A designált miniszterelnök különben ma délelőtt *Simonyi-Semadán* Sándor miniszterelnökkel és *Rubinek* Gyula földművelésügyi miniszterrel tárgyalt.

A népbiztosok bünpöre Bokányi kihallgatásának folytatása

Budapest, jul. 9. A büntető törvényszék ma délelőtt folytatta a népbiztosok bünpörének főtárgyalását.

A tárgyalás megnyitása után *Blauner* Mór dr. védő fölemlítette, hogy az egyik újság ma reggeli számában azzal vádolja meg, hogy olyan kijelentést tett, amely a proletárdiktatura nyílt dicsőre. Ez ellen tiltakozik.

Ezután rátértek *Bokányi* Dezső kihallgatásának folytatására. *Bokányi* Dezső részletesen ismertette annak a munkástanácsos ülésnek lefolyását, melyen a hatalmat átvették. *Garami*, *Peidl* és *Buchinger* ezen az ülésen már nem jelentek meg. Neki az volt az érzése, hogy a kormányt Vvx, a szociáldemokrata pártot pedig *Pogány* győzte le. *Kun* Béla azt mondta, hogy sürgős a népbiztosok jelölése, mert a francia csapatok várakozó állásponton vannak és esetleg megszállják az országot. Amikor ő megkérdezte, hogy meddig tart a proletárdiktatura, megnyugtatták, hogy csak a választásokig. Először a hadügyi és a külügyi népbiztosokat jelölték ki, ebből is látszott, hogy tulajdonképpen háborúra rendezkedtek be. Közben belépett *Weltner* a Népszava kefelevonatával és felolvasta, hogy *Károlyi* a hatalmat átengedte a proletárságnak. E pillanatban nem volt kormány, sem államfő, sem parlament és tulajdonképpen ő sem feljogosított, sem más nem követett el. A népbiztosok jelölésénél már

kölesönös bizalmatlanság nyilvánult meg a szociálisták és a kommunisták között. Másnap csodálkozva látta a Népszavában, hogy a statáriális rendelet az ő nevének aláírásával jelent meg, holott ő ezt nem írta alá. Voltak olyan népbiztosok, akik kinevezésükről nem is tudtak. Allitása szerint csak azért maradt tovább is a helyén, hogy a munkásság érdekében alkothasson.

Még dult a háború, amikor *Hágával* és *Amsterdammal* bizalmas levelezéseket folytattam, mint a második Internacionale vezető tagja, hogy felbresszem az entente-államok szociálistáit és a béke érdekében közösen dolgozhassunk. Így jött létre a stockholmi kongresszus. De sokan még ennyit sem tettek a magyar baha érdekében. Ki kell jelentenem, hogy álláspontunk nem mi rajtunk dőlt meg, hanem a németek állásfoglalásán, akik attól féltek, hogy a széleskörű autonómia szét fogja zúllasztani Ausztriát. A diktatúrában eleinte a rokkantügyeket vezette, ezt később azonban *Szamuely* egy parancsal elvette tőle. Kijelenti, hogy ő csak a választási rendelet megalkotásában vett részt. A bírói függetlenséget a munkástanácsok hozzájárulása nélkül törölték, ez tulajdonképpen egyéni akció volt. Nem akarták az alkotmányt erőszakkal megváltoztatni, joggyűbi bizottság működött.

Elnök: Szóval működött a kép-

viselőház és forradalmi törvényszék nem volt.

Bokányi: A képviselőház nem lehet kérdés tárgya, a nemzeti tanács is ellenőrzés nélkül működött. A vörös hadsereget védelemre állították fel.

Elnök: Felolvassa *Kállay* Géza székely katona vallomását, amely szerint *Bokányi* azt mondta: »Páduai Szent Antal képe van a nyakatokban, gyávák vagytok, terrorcsapatokkal foglak benneteket megrendszabályozni.«

Bokányi: Ennek az ellenkezője igaz. Én magam is viseltem a székelyek jelvényét, tőlük kaptam a darulollat és hogy mennyire biztam bennük, annak a jele, hogy feleségemet is odahozattam. A tárgyalást holnap folytatják.

Az amerikai vörös kereszt millió adománya

9 mázsa gyapjufonalat
hoztak Debrecenbe

Csütörtökön délután öt órakor *illusztris* vendégek érkeztek Debrecenbe, *missis Thompson*, az amerikai vöröskereszt egyesületnek a hírlapokból országosan ismert nevű magyarországi hölgy-megbizottja és *Károlyi* György gróf vöröskeresztes főmegbizott. Nem jöttek üres kézzel, *kilenc métermázsas elsőrendű gyapjufonalat hoztak magukkal*, mint az amerikai vöröskereszt egyesület nagylelkű ajándékát a debreceni vöröskereszt egyesületnek a szükségét szenvedő debreceni köztisztviselők hozzátartozói részére. Az adomány értéke a mai gyapjúárak mellett az egymillió koronát meghaladja.

Károlyi György gróf szerdán értesítette levélbelileg *Márk* Endre udvari tanácsos, polgármestert, a debreceni vöröskereszt egyesület elnökét, hogy csütörtökön délután érkeznek. A vendégek fogadtatására a pályaudvaron megjelent *Huberth* Ottó dr. kormánybiztosfőispán, *Márk* Endre polgármester, *Somossy* László debreceni vöröskeresztes megbizott, *Iványi* Béla dr., barabási *Kun* József dr. egyetemi tanárok, azonkívül a debreceni jótékonyági intézmények hölgyképviselői dr. *Huberth* Ottóné dr. *Händel* Vilmosné és *Márk* Endréné vezetésével.

A vendégek megérkezése után a pályaudvar elsőosztályú várótermében azonnal megbeszélést tartottak, amelyen megállapították az adomány földolgozásának és szétosztásának módját. Ugy határoztak, hogy a gyapjufonalat péntek délelőtt szétosztják a debreceni jótékonyági intézmények között, amelyeknek hölgy tagjai meleg téli ruhákat készítenek belőle. Októberben *missis Thompson* újból ellátogat Debrecenbe s akkor az elkészített ruhaneműket az ő ellenőrzése mellett osztják szét a debreceni köztisztviselők hozzátartozói közt. A megbeszélés után

az illusztris vendégek Bika-szállóbeli lakásukra hajtottak. Tiszteletükre este 8 órakor vacsorát rendeztek a Bika-szálló kistermében.

A 9 métermáza gyapjút még csütörtök este beszállították a városháza közgyűlési termébe, ahol ma délelőtti kezdetét vette a szétosztás missis Thompson és Károlyi György gróf személyes ellenőrzése mellett. Egmásután jelentek meg a megállapodás szerinti jótékonyági intézetek képviselői, hogy a számukra kijelölt fonalmennyiséget átvegyék. Missis Thompson elegendő mennyiségű kötőtűt, közönséges varrótűt és varrocétnát is hozott magával, hogy a ruhaneműk teljesen a vöröskereszt adományából legyenek kiállíthatók. Ezenkívül minden jótékony-egyesület kap egy-egy minta-ruhát is, amely az elkészítésnél utmutatóul szolgál.

A szétosztás egész délelőtt és délután tartott a közgyűlési teremben. A mérlegnél, ahol az egyes intézményeknek kiadott fonalat mérték, maga missis Thompson ült. Az amerikai urihölgy rendkívül előkelő külsejű, imponáló jelenség. Ezüsthajkoronás, még mindig fiatalos szépségű, nemes vonású arca, amelyről lekötelezően barátságos mosolya egy pillanatra sem tűnik el, élénken figyel mindenre, ami körülötte történik. A teremben uralgó főtű hőstől szemmel láthatóan nagyon szenvedett, de azért hőiesen helyén maradt.

A debreceni urhölgyek a legnagyobb elragadtatás hangján beszélnek missis Thompson megnyerő kedvességéről és bájos közvetlenségéről. A missis a háború egész ideje alatt Európában intézte az amerikai vöröskereszt jótékonyági mozgalmait. 1919 szeptember óta pedig Budapesten tartózkodott s kizárólag a magyarországi nélkülözök és szenvedők szolgálatába állította emberbaráti tevékenységét. Mult év szeptembere óta több mint 500 millió korona értékű amerikai vöröskereszt adományt osztott szét.

Missis Thompson és Károlyi György gróf szombaton délelőtt utaznak vissza Budapestre.

Felhívás

Az összes érdekeltek figyelmét felhívjuk arra, hogy a debreceni szövetségközi bizottság (entente-misszió) csapán mint határbizottság és nem mint uttvelosztály szerepel. Egyben tudatjuk, hogy a munkásloborzásokról szóló hírek teljesen alaptalanok.

ENTENTE-MISSZIÓ.

Felhívás.

Az 1914-18. évi világháborúban hősi halált halt tisztek hozzátartozóit vagy ismerőseit felkérem, hogy az elhaltak életrajzi adatait és hősi halálának általuk ismert körülményeit a hajdúvármegyei katonai parancsnoksághoz (Debreczen, vármegyháza) posta útján vagy személyesen beszoigálatni sziveskedjenek.

Ezen adatok a magyar hadtörténelmi levéltárnak fognak beszoigálatni.

Hajdúvármegyei katonai parancsnokság

Viszontelárusító kereskedők jutányos árban kaphatnak: **férfi- és női boxcaft egész- és félcipőket a Gyulavideki Kereskedelmi Rt.-nél GYULA.** (Békésmegye.)

Kinek sok pénze nem futja, »Sas«-utcába vezet utja. Ki jó cipőt akar venni, Annak Grünwaldhoz kell menni.

A lengyelek harcai az orosz bolsevikiekkel

Cáfolják a lengyel békeajánlat híret

Bécs, jul. 9. Annak a hírek kapcsán, hogy a lengyelek hovatovább kénytelenek letenni a fegyvert, az itteni lengyel követtség cáfolatot adott ki. Elismeri, hogy a helyzet az orosz bolsevik hadak javára fordult és a lengyel csapatok ezidőszert visszavonuloban vannak, csak hogy az orosz vörös hadsereg ellen kezdet háboru nem merev helyi pozíciók harc beasott hadállásokkal és fedezékekkel, hanem mozgóháboru, amely könnyen védekezésre szoríthatja és hátrálásra kényszerítheti a támadót. A lengyel déli hadsereg visszavonulása következtében a front megrövidült és ez kedvező befolyással lesz a lengyel hadsereg helyzetére.

Berlin, jul. 9. A lengyel hadak vereségei következtében Felső-Sziléziában a lakosság megrémült és a nép megostromolta a lengyel bankokat, hogy pénzt megmentse.

Prága, jul. 9. A cseh lapok ostriai jelentés alapján közlik, hogy az orosz hadsereg előőrsei Lemberg külvárosában állanak. Krakóból és Teschenből nem lehet Lemberggel összeköttetést kapni.

Páris, jul. 9. A londoni lengyel követtség cáfolja azt a hírt, hogy a lengyel kormány békeajánlatot tett a vörösöknek. A lengyel vezérkar közlése szerint az ellenséget sikerült a Dornáig visszaszorítani.

Németország lefegyverezése

Spaa, július 9. A konferencia tegnapi ülésén Lloyd George közölte, hogy a német kormány azonnal meg kell kezdenie a városi lakosságból alakított őrségek és védőrségek lefegyverezését, a haderő létszámának 100.000 főre való leszállítását pedig hat hónap alatt tartozik végrehajtani.

Cseh világ Felsőmagyarországon

A rutén vidéken a cséplésnél akarják rekvirálni a gabonát — Lázzadás egy ungmegyei községben — Adó a gyümölcsfára, a szőlőtökere és az utcai ablakokra — A rutének várják a magyar nemzeti hadsereget

A csehek által megszállva tartott Felsőmagyarország lakossága, amely több mint másfél éve szenved az elnyomatás alatt, most újab sanyargatásnak néz elébe. A szörnyszülőtt Csehszlovákia sehog sem bír életerőre kapni, a politikai válságon kívül elképzelhetetlenül súlyos gazdasági nehézségekkel küzködik s az új állam finánciális válságát fantasztikus adókkal és a leggyafurttabb pénzügyi expediensekkel próbálja megoldani; bár a kísérletek előreláthatóan csődöt fognak mondani, ez sovány vigasz a mi magyar testvéreinknek, akik egyelőre kénytelenek eltérni a csehek vexatorius intézkedéseit.

Különösen a ruténlakta magyar vármegyékben alakított Karpato russia lakóira nehezedik elviselhetetlen súlylyal a cseh uralom. Mint ismeretes, a rutén vidéket a cseh központi kormány már a télen sem volt képes élelemmel ellátni és maguk a cseh lapok is kénytelenek voltak beszámolni azokról a borzalmakról, melyekbe az éhínség döntötte Bereg- és Ungvármegye szegény népét. Mint az alábbi értesüléseinkből kiteszik, az új gazdasági év nemcsak hogy a megváltást nem igéri e vidék népének, hanem ellenkezőleg: az újabb éhínség rémét idézik fel előttük a tervbevetett hatósági intézkedések. Karpatorussziában ugyanis a csehek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy

minden cseplőgéphez egy esendőrt állítanak, a cséplőgépnél akarják lefoglalni az idej termést.

A terméskilátások azonban ezen a vidéken nagyon rosszak, — egyedül borban van kilátás jó termésre — a buza, a rozs még a magot sem adja vissza. A cseh hatóságok az idén is olyan módszert akarnak követni, mint a mult évben: *alacsonyán megszábolt árban venni el a gabonát a termelőktől és drágán fizetelni meg a fogyasztóval a csekélyre mért fejadagokat.* Tavaly például megtették, hogy tizszer magasabb

árban fizették meg a termelővel a vetőmagot, mint amennyiért elrekviráltak tőle.

Elgondolható, hogy az ilyen intézkedések milyen felháborodást váltanak ki. *Beregszásban a gazdák népes gyűlést tartottak, amelyen erőlyesen tiltakoztak a termésnek a cséplőgépnél való lefoglalása ellen és kijelentették, hogy ha a kormány megvalósítja tervét, úgy egy szemmel sem fognak több magot vetni, mint amennyi a saját szükségletüket fedezi.* Hogy milyen eredménye lesz a gazdák tiltakozásának, még nem lehet tudni. De nem mindenütt érik be a gazdák a szóbeli tiltakozással. Az ungmegyei Szürte községben például a gazdák

agyonverték a rekviráló cseh katonákat s az egész falu fellázadt.

A cseh katonák csak akkor mertek bemenni a községbe, a mikor a nép dühe már lecsillapodott s akkor elrendelték a stáriumot.

A gyümölcs- és szőlőtermésből óriási adók kivétele után akar hasznót huzni a cseh-szlovák állam. Kassán a következő eset történt: Egy gyümölcsöskert tulajdonosához cseh katonák állítottak be. A tulajdonos azt hitte, hogy a katonák meg akarják tekinteni a szépen gondozott gyümölcsöst, megmutatta nekik és még szakszerű magyarázatokkal is szolgált. Nemsokára adófizetés iránti meghagyást kézbesítettek neki, amely 48.000 koronáról volt kiállítva, mert 600 gyümölcsfája van és

minden fa után 80korona adót vetettek ki reá.

A szőlő sem fogja elkerülni a sorsát: tervbevétték, hogy *minden szőlőtökét 1-3 cseh koronával adóztatnak meg, ami elviselhetetlen terheket róna a szőlőbirtokosokra.*

Az adóprés kezelésében különben a csehek elsőrangú mesterek. Így például kisütötték, hogy az

az utcai lakások tartása fényüzés és aki ilyen luxust megenged magának, az fizessen meg érte.

Kassán minden utcai ablak után évi 80 korona fényüzési adót kell fizetni

Általában olyan súlyos adókat vetnek ki a csehek a megszállott területek lakosságára, amelyek valóban kibírhataatlanok. Súlyosbitja a közönség helyzetét az a körülmény, hogy a cseh hatóságok *4 magyar koronában állapították meg a cseh korona kényszerárforlyamát, holott a cseh korona valóságos értéke alig éri el a 3-50 koronát.* E mellett a magyar nép nem tud megbarátkozni a cseh pénzzel, a cseh koronát nem akarják elfogadni s legszívesebben a lebélyegzetlen régi bankjegyeket látják.

Az elnyomott magyarság annál türelmetlenebbül várja a szabaddulás óráját, mert a megélhetés alig leküzdhető nehézségekkel jár. *Egy kiló lisztért 60-70 koronát kell fizetni s még jó, ha ilyen hallatlanul magas árért be tudják szerezni a kenyérnek valót.* A megélhetés gondjait még nyomasztóbbá teszik a politikai intézkedések. »Karpatorusszia« autonómiaja, amelylyel pedig oly fennen dicsekedtek a csehek, a valóságban úgy fest, hogy a hatóságok

a rutén vidékeken is elcsehesítettek mindent,

a vasutaknál, a postán, a távirásban is mindenütt cseh hivatalnokok vannak és mindenkivel csak cseh nyelven érintkeznek. Ez rendkívül elkeserítette a ruténeket, akik különben is mindig Magyarországhoz huztak, de most várva várják a magyar impérium visszatérését.

Mindennap várják a magyar nemzeti hadsereg bevonulását

és — amint mi tettük az oláh megszállás idején — a felvidéken is újabb és újabb dátumokban reménykednek, amely meghozza számukra a felszabadulást s bizton hiszik, hogy nem kell sokáig várniok.

Stromfeld ezredes bünpöre

Budapest, július 9. Stromfeld Aurél volt vezérkari ezredes bünpörének mai tárgyalásán elsőnek Politovszky István vezérkari alvezredest hallgatták ki, aki a vörös uralom idején a vörös hadsereg első hadtestének volt vezérkari főnöke. Elmondja, hogy Stromfeld június 4-ike körül Gödöllőről különvonaton Ceglédre, Kecskemétre, Lajosmizsére és Félegyházára utazott, szemléltartani a vörös hadsereg fölött. Stromfeld beszédet mondott, melynek tartalma az volt, hogy a vidék és a főváros békében való együttélés erősíteni fogja a proletárdiktatúrát. A tisztek megbotránkoztak Stromfeld beszédén, mert addig azt hitték, hogy nem kommunista. Vágó gratulált Stromfeldnek, mint született népszónoknak.

Arday Ferenc csendőrszázados, a vörös hadseregben a tábori rendészeti osztály vezetője volt. Stromfeld tábori csendőrséget szerveztetett a tanuval a vörös őrséggel szemben. Stromfeld tudott arról, hogy a tábori csendőrség — körülbelől 4000 ember — az ellenforradalom céljait is fogja szolgálni. Stromfeldnek szándékában volt feloszlalni a terro-

Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

rista formációkat. Önmagának a védelmezésére Gödöllőn egy század esendőt tartott testőrség gyanánt; mikor a vörösök ezt megtudták, öt század terrorfiu gyűri alakjában vette körül a vezérkart. Stromfeld tudott a Lemberkovic-jéle akcióról, azt könnyelműnek és elhamarkodottnak tartotta. Az ellenforradalmakat sohasem engedte katonai formációkkal leveretni. Stromfeldnek tudomása volt a tisztek azon tervéről is, hogy a népbiztosokat lefogják, de a tanu is azt mondja, hogy ez csak zavart és nem a proletárdiktatura bukását jelentette volna. Stromfeld nem engedte, hogy proletárparsnecsnokokat nevezzenek ki a tisztek helyére.

Pilch Jenő alezredes, ludovikái tanár a következő tanu. Stromfeld nem buzdította és nem szólította fel a tiszteket a tiszti szakszervezetbe való belépésre. Arról, hogy az istentiszteleteket Stromfeld betiltotta volna, nem tud.

Ezután szünet következett.

A budapesti tőzsde

1920 július 9.

Értékpapírok árfolyamai

Magyar hitel	1805-85
Osztárk hitel	948-45
Jelzálogbank	494-88
Leszámitoló	878-82
Hazai bank	600-662
Hermes	---
Angol-Magyar	880-78
Agrárbank	---
Magyar-olasz	400-402
Keresk. bank	---
Ált. takarékp.	1002-1000
Pesti hazai	19400-600
Borsod-Misk.	2375-2300
Concordia	1920-40
Bpesti gőzm.	3125-75
Gízella	1500-600
Hungária	1850-800
Viktória	---
Beocsini	---
Drasche	---
Ált. köszén	---
Salgó	6025-5900
Urikányi	---
Ganz-Danub.	15600
Ganz Vill.	---
Rima	3140-100
Brassói	3540-500
Hazai faterm.	7400
Nasici	14100-200
Országos faterm.	---
Danica	---
Papír	2500
Cukor	---
Lámpa	---
Östermelő	950-45
Gummi	2760
Telefon	1510-20
Adria	10400-500
Atlantica	---
Közuti	1395
Délivasut	645-60
Levante	---
Államvasut	---
Trust	1390-75

Idegen valuták

Napoleon	590-636
Font	625-30
Dollár	150-53
Francia frank	1340-60
Márka	448-45
Lira	960-50
Romanov	269-66
Lei	373-84
Sokol	---
Svájci frank	---
Dinár	855-65
Léva	---

A gazdasági gépmunkások biztosítása. Minden gazdasági géptulajdonosa bármilyen gazdasági gépe mellett alkalmazott összes munkásokat az Országos Gazdasági Munkásbiztosítónál köteles baleset esetére biztosítani, akár saját gazdaságában, akár mint vállalkozó másnak gazdaságában végeztet géppel munkát. Az 1913. XE. t. c. 2. §-a értelmében a gazdasági gépmunkások, ideértve a képesített (vizsgázott) fűtőt is, még ha közönségesen gépésznek nevezik is — a kerületi munkásbiztosító pénztárak által sem baleset, sem betegség esetére való biztosítási kötelezettség alá nem vonhatók. A törvény kivételt egyedül a képesített (vizsgázott) gépésszel szemben tesz, akire

akire nézve kimondja, hogy azt úgy betegség, mint baleset esetére az illető kerületi munkásbiztosító pénztárnál kell biztosítani. Aki a biztosítási kötelezettségnek nem tesz eleget, azt kihágás miatt megbüntetik.

HIREK.

Deschanel lemond. Genf. ből jelentik: Deschanel köztársasági elnök ismeretes balesete óta nem képes megfelelni a reprezentációs kötelezettségeknek és az a szándéka, hogy mielőbb lemond. Utódjául legsűrűbben Millebrand miniszterelnököt emlegetik, akinek azonban komoly ellenfele akadhat Poincaré volt köztársasági elnök személyében.

Pusztuló városi vagyon. Csanak földbirtokos, aki egy nagyobb városi birtokot bérel, már évek óta kéri a városi tanácsot, hogy a szerződés értelmében gondoskodják a leégett és más okokból elpusztult, ledőlő vagy megrongálódott gazdasági épületek helyreállításáról. A város kötelezettségének teljesítését azzal a megokolással odázta el, hogy a háborus viszonyok az építkezést csaknem lehetetlenné teszik. Csanak Jenő most Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispánhoz fordult orvoslásért. A főispán a bérlo panaszát áttette a városi tanácshoz azzal, hogy 14 napon belül intézkedjenek.

Áttörtük az osztrák bojkottot. Budapesti tudósítónk jelenti: A közlelmzési minisztérium bécsi kirendeltsége a követtség útján táviratilag jelentette, hogy Münchenből érkezett jelentés szerint ott tegnap átvették azt a két zöldess- és gyümölcsvenatot, melyet Bécsen át küldünk Németországba. Ezzel áttörtük az osztrák bojkottot és természetesen az ingket az osztrákok ellenére is rendeltetési helyére juttatjuk.

A város a tüdőbeteg szanatóriumért. Debrecenben nagyarányu mozgalom indult meg a közel mult napokban egy tüdőbetegdondozó szanatórium föllállításáért. Az adakozásban a város jár elől jó példával. A tanács előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy Debrecen város 50.000 koronás adománnyal járuljon a szanatórium létrehozásához.

Debrecenben is kísért a mérgezett tü. Tardy Sándor VII. gimn. tanuló följelentést tett a rendőrségen, hogy a villamosban mérgezett tüvel megszurta. Az esetet úgy adta elő, hogy néhány nap előtt két barátjával villamoson utazott az Ébredő Magyarok egyesületének gyűlésére. Utközben hangosan adott kifejezést politikai nézetének, amelyek szemmeláthatóan kellemetlenül érintették az utasok némelyikét. A leszállás után észrevette, hogy a kezeje hirtelen megdagadt. Ugyanekkor a karja megbénult. Ebből azt gyanította, hogy valamelyik utas mérgezett tüvel megszurta s rzonnal orvosi segítséget vett igénybe. Minthogy az orvosi vizsgálat eredményéről a rendőrség nem kapott értesítést, előbb a hatósági orvossal megvizsgáltatják, hogy valóban tüszurás történt-e?

Kitiltották az orth. hitközség metszőjét. A debreceni rendőrség mint megbizhatatlan idegent, már régebben őrizetbe vette Szegeál Abrahamot, az izr. orth. hitközség rituális metszőjét. Ugyében most a belügyminisztérium úgy döntött, hogy három nap mulva el kell hagynia az ország területét.

Famunkások figyelmebe. Felhivatnak az összes e szakmába tartozó munkások, hogy f. hó 11-én vasárnap délelőtt 9 órára a Magit-fürdő (Munkásotthon) helyiségében tartandó alakuló közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Az előkészítőbizottság.

A bankigazgató autokatasztrófája. Budapesti tudósítónk jelenti: A margitszigeti autokatasztrófa áldozata, Elek Sándor dr., a Magyar-olasz bank ügyvezető igazgatója, tegnap este a Pajor-szanatóriumban meghalt. Eseméjét pillanatra sem nyerte vissza. A halált koponyaalapi törés és belső elvérzés okozta.

Kinevezések a rendőrségnél. Vargha Endre, Szabó Gyula és Maly Sándor rendőrségi napidíjasokat a főispán tb. rendőrfogalmazókká nevezte ki.

Gazdaközönség figyelmébe. A természetlelet értelmében minden termelő köteles volt július 3-ig a városi lisztirodában bejelenteni, hogy a folyó gazdasági évben hány hold buza, rozs vagy kétszeres vetése volt. Többszöri felhívásaink dacára még most is vannak olyanok, akik bejelentési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Közlelmzési miniszter urnak 13.500—1920. számu távirati rendelete alapján saját érdekükben figyelméztetjük az érdekelteket, hogy bejelentési kötelezettségüknek legkésőbb f. hó 11-ig, azaz vasárnapig feltétlenül és a törvényes következmények terhe alatt tegyenek eleget, mert a bejelentés elmulasztásából származható súlyos következményekért csak önmagukat okolhatják. Debrecen, 1920 július 8. Közlelmzési ügyosztály.

Az izraelita polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló előzetes beiratkozások folyó hó 11., 12., 13-án d. e. 10—12 óráig tartanak az iskola helyiségében. Igazgatóasg.

Brammer-féle szövetek fekete, sötétkék és különféle színekben. Costüm, ruha- és köpenyekelmék a **Béke Áruházban Csapó-u. 16.** A helybeli tisztelt vásárló közönséget saját érdekében kérem, hogy becses látogatásait csak a délutáni órákban 3—6 óráig sziveskedjenek megtenni.

Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55. Telefon szám 168.

Legfinomabb gyapjuszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

Az idény előrehaladottsága miatt női modellek, formák, opálbatsizt kalapok, virággirlandok, blousok, aljak beszerzési áron alul kaphatók a Rózsa-áruházban.

Szalma kalapok, apacs ingek, tennissapka és övek Frank Imrénél Piac-u. 43. sz.

Pénzragasztók tekersekben és könyvecskekben kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytárs. papirkereskedésében.

Redéra hasmieder legtökéletesebb csipőszorító, bőr-, selyem- és cerna keztyű, mieder zsinór, melltartó, öv, harisnyakötő, békebeli bontó és sűrű fésű, Jespuder, arckrém, szappanok, borotva, illatszerek kimérve kaphatók Vitáriusnál, Piac-u. 16. sz.

Puha gallérok és kézelők, kifogástalan szabásu fehérneműek jutányos árakban Frank Edénél megeház mellett.

Végh Gyula szücs elsőrangu modern és legnagyobb molykár ellen biztosító és megóvó beraktározási vállalata (saját ház) Debreczen, Piac-utca 4.

Jegyeztesse elő tankönyveit már most Gárdos könyvesboltjában. (Püspöki palota.)

Olasz Girardi szalmakalapakok 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban Frank Edénél, megeház mellett.

Nyolc koronáért újjáalakitom nyakkendőit, Rákóczi-utca 23. sz. alatt.

Már mindenki tudja, hogy a Grünwald cipőüzeme a legjobb cipőket gyártja. Aki onnan vásárol, az sohasse károsul. Tessék oda menni, Egy pár cipőt venni, Ha nem volna készen, Megcsinálják méret után szépen. Grünwald cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

Debreczen sz. kir. város új kis kézi térképe kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdaru-t. könyvkereskedésében. Ára K 440.

SZÍNHÁZ.

A színházi iroda hírei. A budapesti Belvárosi-színház vendégjátékával kerül ma színe másodsor a Vígsházban a »Gyermektragédia«. Holnap, vasárnap délután rendez helyárrakkal, este emelt helyárrakkal a »Három eszeze tea« vigjátékot adják: Külön felhívjuk a közönség figyelmét a budapesti vendégek művészi ensembléjére.

Jutta minden ízében izgalmas dráma. Hat felvonáson keresztül szenzációs részletek vonulnak el előttünk abból a kétségbeesésben szomorú és vigasztalan életszmoszfériból, amelyben a párisi erkölcssten élet folyik. Bemutatja az Arany Bika Mozi.

Femina. Tragédia 6 felvonásban, egyike a legszebb olasz filmeknek, rendezése, megjátszása, fotográfiája briliáns. Itala Manzini, a szép primadonna játéka kitünő. Bemutatja az Uránia.

Ravengár III. harmadik rész. Küzdelem a levegőben. Kalandtörténet 6 felvonásban az Apollóban.

SPORT.

A vasárnapi football-mérkőzés. Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg sportkörökben a DMTK—DKASE vasárnapi találkozásá iránt. A két egyesület egyenlőrangú erőket képvisel s így a mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. A mérkőzés délután 6 órakor kezdődik az ügetőteri sporttelepen. Előzőleg az 1/b csapatok játszanak.

A DKASE vezetősége felkéri a választmány tagjait, hogy szombaton este 9 órakor a Royal-szálló éttermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Az MTK győzelme Zürichben. Zürichből jelenti, hogy az MTK szombaton 3:1, vasárnap pedig 5:2 arányban győzte le az ottani bajnoki csapatot.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irtta: IVÁNYI ÖDÖN. (100.)

IV.

Fülöp elhagyta a kaszinót s gyalog indult hazafelé. Az átvirrasztott éj, a kártyaasztalnál való ülés zsbibaszto tespedése után jól esett a reggel tiszta, friss hidege. A koránkelő Budapestnek dolga után rohanó népe közönyösen tért ki az elégs korhely előtt. Egy rendőr, aki fölismerte benne a miniszternek az atyafiát, esze nélkül szalutált a posztján. Fülöp a régi grand seigneur imponáló fejhordozásával büszkén haladt a járdán..... mi alatt összes pénze egy rossz, peccétes egyforintos volt.

Mikor négy órai mély alvás után odahaza fölébredt: az inas egy névjegyét adott Fülöpnek. Erling Róbert báró nevé olvasta a lapon. Egy bécsi bankház egyik feje volt ez, aki a ház magyarországi üzleteinek vezetése végett Budapestten lakott. Mikor Fülöp Bécsben huszárkodott: a fiatal Erling mint önkéntes Fülöp szazadában szolgált és sok vig éjszákát töltött a kapitány urral.

Folyt. köv.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **kovács és kerékgyártó üzemet szatler és kocsifényezéssel** kibővíttem és így módomban van megrendeléseket és javításokat pontosan eszközölni. **Uj kocsi állandóan raktáron.**
Neuländer Andor
kocsigyártó
Debreczen, Erzsébet-ut 28.

Málnaszörp,
Fondant cukorpótló,
likőr, rum, cognac, pe-
cesenyeborok, csokoládé
s mindennemű csemege
nagy választékban
kapható

Burg Sámuel
füszer és osemego üzletében,
Kessuth-utca 19. szám
Osokonal-színházszal szemben.

Boros ászok hordók
darabonként 20-50 hl. ürtarta-
lommal teljesen jó, használható
állapotban nagyobb mennyiségben
kaphatók

a „Bóni“ Gyártelep és Mező-
gazdasági R.-T. nyirbátori telepén

Szt.
Pál-Gyógyintézet
Debreczen, pol. Egyházpalota.
Rendelés egész nap.
Tüdőbetegek, asthmások,
idegbetegek, rheumások,
bőrbajosok, nemibetegsé-
gek a minden más chro-
nikus bajok gyógykeze-
lésére, az összes termé-
zetes gyógytényezőkkel
felszerelt intézet.

Eladó borok.
1000 Hl. jó minőségű ó és új bor
kisebb 2-3 hektoliteres tételekben
is eladó. Az ó bor ára literenként
20 korona, új boré 15 korona.
— Nagyobb vételnél árengedmény. —
Vevők kívánságára hordóval is kap-
ható. A hordó megállapodás szerinti
árban. Hordó nélküli vételnél a hordó
30 napig díjmentesen kölcsönbe ada-
tik biztosíték mellett.

Csim a kiadóhivatalban.

Piaci táskát
házi cipőt, la.
cipőfűzőt, cipő-
krémet, 400 y.
cérnát olcsón vá-
sárolhat

Franknál
Csapó-u. II. szám.

Szücs műhelyemet
áthelyeztem
Piac-u. 42. szám alá,
ahol mindennemű szűcsszakmába
vágó munkákat legújabb divat szerint
ooo jutányos árban készítek ooo

Kőváry Miklós
szűcs mester.

Viszketegség,
rüh, sörny gyógykezelésére
jó hatású szer a szagtalan és
kellemes illatú **Gerő-féle**
Boróka-kenőcs
Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló
Boróka-zsappan 22 kor. Kap-
ható minden gyógyszerárban.
Készít: **Huonia Gyógy-
szerész Laboratórium**
BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.

Mindennemű hajmunkákat
elvéllal
Özv. Mihalkáné h.
RANNINGER ISTVÁN
hölgyfodrász Iskola-utca 8.

**Száraz akác-
szerszámfa
és
akáczforgács**
Kemény Béla és Tsa
tűzfifa telepén, Posil utca 2. szám

**Rőfös üzlethez való
berendezést,** állványokat,
megvételre keresek.
ÖHLBAUM, Piac-utca 75.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó
1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15,—, minden további szó K 1:50.
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.
M.
Vasárnap kint leszünk az
uszdóban. Jöjjön ki, de
maradjon ismeretlen. J.

Jó pajtást
keres a délutáni órákra
egy életvidám intelligens
urifü. Kellemes szóra-
kozás garantálva. Jelige
«J-a»

22 éves
komoly leányom részére
keresek olyan férjet, ki
neki gondtalan és tisz-
tesseges eltartását bizto-
sítani tudja és ha köl-
csönösen rokonszenvez-
nek egymással. «Jó szív»
jellegre levelet a kiadó
továbbít.

VÉTEL.
Romlott
és jó tengerit, árpát és
mindenfélé romlott szem-
es terményt vesz a
Haltenyésztő r.-t. Egyház-
tér 6.

Ezüst pénzt
veszek bármilyen meny-
nyiségben Steiner Mihály
Burgondia-u. 9.

Ócska ólmot
tisztított állapotban bár-
mily mennyiségben (10
kg-tól) veszünk. — Cim a
kiadóban.

ELADÁS.
**Mész,
Cement,
Gipsz,**
Budai föld, fedél-
lemez, menyezet-
nád kapható
Bethlen-utca 23. sz.

Elegáns
női kivágott cipő 40-es
teljesen új 700 koronáért
eladó. Cim a kiadóban.
Ugyanott egy mindenes
leány felvétetik.

Teljesen új
elegáns, fehér női cipő
eladó. Megtudható Aczél
könyvtárban.

Dr. Hegedűsné
**Gyermek-
divatházában**
Simonffy-u. 2. sz.
a legolcsóbban szerez-
hetők be mindenféle
gyermekruházati
cikkek.

Eladó
2 nagy Meidlinger-kálvha
teljesen iókarban. Alkal-
mas gvári, pénzintézeti,
vendéglői vagy más na-
gyobb helyiség fűtésére
Fűthető fával vagy szén-
nel. Megtekinthető a ki-
adóhivatalban.

Kombinált
pamut-papír kelme, cca
25 méter, méterenkint
30 koronáért eladó. —
Sapkanemű gyártásra
rendkívül alkalmas. Cim
a kiadóhivatalban.

**Egy jókarban lévő
zongora** haláleset miatt
eladó. Cim Csapó-u. 35.

Amerikai
íróasztal és festékeshor-
dók eladó. Adorján Piac-
utca 83.

Egy teljesen új
zsakket-öltöny (csikos
nadrággal) valódi Hima-
laja-szővetből, elsőrangú
cég munkája, magasabb,
erős termetre eladó. Cim
megtudható a kiadóban.

C fuvola
jutányos áron eladó. Mé-
liusz-tér 5.

KÉRÉSLET.
Két-három szobás
lakást keresek, lehetőleg
a Főterhez közel. Két
szoba és fürdőszoba vagy
három szoba, melyből
egyét fürdőszobának át-
alakíthatnék, megfelelné.
Ajánlatot a kiadóba ké-
rek «Fiatalkor» jel-
igére. — Közvetítői ma-
gas jutalomban része-
sitem.

Ügynöknek
felvétetik egy jó külsejű
fiatalember, ki a helyi
viszonyokkal ismerős. —
Frenkel Jenő sörkeres-
kedőnél.

Házvezetőnő,
nagy gyakorlatjal ajánl-
kozik. Házvezetőnők iro-
dája Budapest, Rákóczi-
ut 53.

Nyomdász
tanonc vidéki nyomdába
teljes ellátással felvétetik.
Fülöp bádogos, Csapó-
utca 3.

Bécsi
hivatalnoknő, aki a né-
metet és franciát perfect
birja, kitűnő bizonyítvá-
nyokkal hivatalba vagy
nevelőnőnek ajánlkozik.
Bövebbet a kiadóban.

Könyvkötő
tanulóleányok, 14 éven
felüli, felvétetnek. Cim a
kiadóban.

Tanuló leányok
lapunk nyomdájában
fizetéssel felvétetnek.

VÉGYES.

Butorozott szobát
— esetleg előszobával —
keresek Hatvan-utcán
vagy környékén. Vajda,
Hatvan-u. 35.

Elcserelném
1 szoba, konyha és mel-
lékhelyiségekből álló ut-
cai lakásomat 1. esetleg
két szobás lakással. Sza-
bad baromfitartás. Érte-
kezni Berek-utca 5. sz.
alatt.

Nagyon szép
helyen lévő egy szoba
konyhás kerti lakásomat
elcserelném Főterhez
közel eső utcában lévő
1 vagy két szobás laká-
sért más vállalattal miatt.
Disznótartás megengedve
Cim a kiadóban.

Bérelnek
olyan magános házat,
melyben egyedül lakhat-
nék és amelyben sertés
és baromfitenyésztésre
alkalmas udvar lenne.
Ajánlatot «Megbízható»
jellegére a kiadóba kérek

2000
korona jutalmat adok
annak aki engem 2 szoba,
konyhából álló lakáshoz
juttat. Cimemre küldött
ajánlatok a kiadóhiva-
talba intézendők.

Ki fogadna
örökbe 15 éves árva zsidó
leányt, házi teendőkben
járatos. Bövebbet Weisz,
Rákóczi-u. 22.

Piac-u. 9.

Javítások 8 nap alatt.
Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Legújabb zeneműajánlások:

Horthy Miklós üzenete	K 13:20
Nem bánom juszit se bánom	« 13:20
Altató dal	« 13:20
Fekete-fekete-fekete	« 13:20
Szerettem, esalódtam	« 13:20
Szívem a szívem	« 13:20
Katikám-Katikám	« 13:20
Da-da-da-dal a kis Bö-bö- böskéről	« 13:20
Asszony-asszony csokos	« 13:20
asszony	« 13:20
Szesztalalom	« 13:20
Mancikám te szöke démon	« 13:20
Lányok-lányok bájos apró szentek	« 13:20
Pösze te gyönyörű	« 13:20
Bon soir mademoiselle	« 13:20

Kapható: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
r.-t. könyvkereskedésében

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.